

POLIROM
2020

Colecția JUNIOR este coordonată de Dan Croitoru.

© 2020 by Editura POLIROM

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Pe copertă: ilustrație de Radu Răileanu

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A,
sc. 1, et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

Ceainicul fermecat și alte basme japoneze; antologie și trad. din lb. japoneză de Raluca Nicolae; il. de Radu Răileanu. – Iași: Polirom, 2020

ISBN: 978-973-46-8149-5

I. Nicolae, Raluca (antolog.; trad.)
II. Răileanu, Radu (il.)

821.521

Printed in ROMANIA

Cuprins

<i>Notă asupra ediției</i>	5
Muntele bătrânilor.....	9
Povestea pescarului Tarō Urashima.....	15
Sutra șoricelului	23
Omul care a cumpărat un vis	27
Graiul animalelor.....	31
Soția care nu mânca nimic	37
Degețel.....	41
Veșmântul din pene.....	47
Întoarcerea soarelui din loc	53
Pai-cu-noroc	57
Ceainicul fermecat	63
Pere de Nara	71
Bătrânul care face cireșii să înflorească.....	77
Băiatul-Piersică.....	85
Turtița năzdrăvană	91
Vrăbiuța cu limba tăiată.....	97

Zeul Sărăciei și Zeul Norocului	105
Recunoștința cocorului	109
Pinul îndrăgostit	113
Bătrânul cu o gâlcă	117
Portretul soției	121
Calul din plăcuță votivă	127
Legenda zodiacului	129
Pasărea albă	133
Femeia Zăpezii	147
Cârtița mireasă	151
Statuile recunoscătoare	153
Gonsuke și vulpea	157
Conacul privighetorii	161
Spiridușii cu nas lung	165
Băiatul care desena pisici	173
Lupta dintre maimuță și crab	179
Cedrul și pinul	185
Primul vis din an	189
Pelerina spiridușului	199
Râșnița fermecată	205
Podul din vis	211
Oglinda buclucașă	215
Morcovul, rădăcina de brusture și ridichea <i>daikon</i>	217
Un sfat costisitor	221

Vrăbiuța cu limba tăiată

U fost odată un bătrân și o bătrână. Într-o zi, pe când bătrânul tăia lemn în pădure, o vrăbiuță a venit pe furș și i-a furat mâncarea din bocceluță agățată de creanga unui copac. Când s-a făcut ora prânzului și bătrânul a vrut să mănânce din merindele pregătite de acasă, n-a mai găsit nici o firimitură de mâncare. Singurul lucru pe care i-au căzut ochii a fost o vrăbiuță care se odihnea în traista lui. Era atât de drăgălașă, încât a luat-o acasă și i-a pus numele Ochon.

Într-o zi, ducându-se să taie lemn în pădure, a lăsat vrăbiuța în grija soției. Se nimerise să fie vreme frumoasă și bătrâna s-a apucat să spele rufe. Întâi și-ntâi a pregătit scrobeala, fiindcă îi plăcea să aibă hainele și așternuturile bine scrobite.

— Eu o să merg la râu să spăl. Te rog, păzește scrobeala, pentru că pisica vecinilor are prostul obicei s-o mănânce, i-a spus ea vrăbiuței în timp ce se îndepărta.

După câteva ore, păsării i s-a făcut îngrozitor de foame și, negăsind nimic de-ale gurii, a început să ciugulească din scrobeală, până a dat-o gata.

Când s-a întors bătrâna de la râu, ia scrobeala de unde nu-i.

— Ochon, ce s-a întâmplat cu scrobeala? a întrebat-o ea pe vrăbiuță.

— Ăăă... A mâncat-o pisica vecinilor, a răspuns aceasta.

Bătrâna a prins pisica, cu gând s-o pedepsească, dar, când s-a uitat la botul și mustațile ei, n-a văzut nici urmă de scrobeală. După ce s-a lămurit că nu ea e vinovată, bătrâna a luat-o pe Ochon în palmă și s-a uitat la ciocul ei, care era mânjit de scrobeală. Supărată foc, a pus mâna pe foarfecă și i-a tăiat limba bietei păsări, gonind-o de acasă.

Seara, când bătrânul s-a întors din munți, nu mică i-a fost mirarea când n-a mai găsit vrăbiuță.

— Nevastă, unde-i Ochon?

— Am pregătit niște scrobeală și, când spălam rufele la râu, Ochon mi-a mâncat-o toată. Când am ajuns acasă și am văzut că nu mai aveam nici un strop, m-am înfuriat aşa de tare, că i-am tăiat limba și am izgonit-o.

Bătrânului însă i s-a făcut dor de vrăbiuță, pe care o îndrăgise ca pe propriul copil, și a pornit în căutarea ei.

Pe unde mergea, întreba în dreapta și-n stânga:

Oare unde-i vrăbiuța Ochon?

Unde s-a dus vrăbiuța cu limba tăiată?

Unde să fi zburat sărmana vrăbiuță cu limba tăiată?

A mers el ce-a mers, până a întâlnit un bărbat care spăla o vacă.

— Om bun, nu cumva a trecut pe-aici o vrăbiuță cu limba tăiată?

— De trecut, a trecut. O să-ți spun încotro s-a dus numai dacă bei apa în care am spălat vaca.

Bătrânul n-a stat prea mult pe gânduri, pentru că își dorea mult s-o găsească pe Ochon, și a dat peste cap apa în care bărbatul își spălase vaca.

— Du-te mai departe, i-a spus acesta, și o să dai de un bărbat care spăla un cal.

Bătrânul a pornit iar la drum, cântând ca mai înainte:

Oare unde-i vrăbiuța Ochon?

Unde s-a dus vrăbiuța cu limba tăiată?

Unde să fi zburat sărmana vrăbiuță cu limba tăiată?

Și, cântecel după cântecel, a ajuns acolo unde un bărbat spăla un cal.

— Om bun, nu cumva a trecut pe-aici o vrăbiuță cu limba tăiată?

— De trecut, a trecut. O să-ți spun încotro a apucat-o numai dacă bei apa în care am spălat calul.

Bătrânul era foarte hotărât s-o revadă pe Ochon, aşa că, într-o clipă, a băut apa murdară.

— Du-te mai departe, l-a povățuit omul cu armăsarul, până o să întâlnești un bărbat care spală zarzavaturi.

Și moșneagul și-a văzut de drum, cântând:

Oare unde-i vrăbiuța Ochon?

Unde s-a dus vrăbiuța cu limba tăiată?

Unde să fi zburat sărmana vrăbiuță cu limba tăiată?

După ce-a mers o bună bucată de vreme, a dat peste un țăran care spăla zarzavaturi la râu.

— Om bun, nu cumva a trecut pe-aici o vrăbiuță cu limba tăiată?

— De trecut, a trecut. O să-ți spun încotro a apucat-o numai dacă bei apa în care am spălat legumele.

Bătrânul a sorbit apa dintr-o înghițitură.

— Ei bine, i-a spus țăranul, mai mergi puțin și o să ajungi la o pădure deasă de bambus. Acolo o să afli ce cauți.

Și bătrânul s-a așternut iar la drum, cântând întruna:

Oare unde-i vrăbiuța Ochon?

Unde s-a dus vrăbiuța cu limba tăiată?

Unde să fi zburat sărmana vrăbiuță cu limba tăiată?

Aproape că obosise când a ajuns la pădurea de bambus, unde a găsit imediat casa vrăbiuței. Bucuros că în sfârșit avea s-o revadă pe Ochon, a ciocănind la ușă, zicând:

— Eu sunt, bunicul!

— Bine ai venit, bunicule! l-a întâmpinat vrăbiuța.

Înăuntru îl aștepta un ospăț pe cinste, cu mâncare și băutură din belșug. La plecare, vrăbiuța l-a întrebat:

— Spune-mi, bunicule, ce să-ți dau în dar, lada cea grea sau lada cea ușoară?

— Draga mea Ochon, sunt bătrân și mă dor șalele. Mi-ar fi mai simplu să duc în spinare lada cea ușoară.